

WASHINGTON. — Predsednik Roosevelt je včeraj pokli-
cal k sebi na posvetovanje admirala Kinga in osebnega svetoval-
ca admirala Leahya. Temu posvetovanju pripisujejo mnogo
važnosti.

najlepše pozdrave vsem prijateljem in znancem, zahvaljujoč se vsem za lepa darila in za spremstvo na postajo.

Pvt. Harry J. Miklaucič iz 1032 E. 71st St. je bil premeščen iz Ft. Francis, Wyoming v North Carolino. Pošilja pozdrave vsem sorodnikom in prijateljem. Njegov novi naslov je: Pvt. Harry J. Miklaucič, Co. "I", 3rd Bn. 126 Ord. M. B. S. Regt., Camp Butler, North Carolina.

St. Doma je bila iz Daruvarja, odkoder je prišel v Ameriko pred 29 leti. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Elo, roj. Radoš, sina Michaela, hčeri Diano in Ano, sestro Lottie Julylia, bratranca Georga Julylia, v starosti domovini pa dve sestri in dva brata. Bil je član dr. Bratska sloga št. 15 SNS. Pogreb bo četrtek popoldne ob eni iz Svetkovega pogrebneega zavoda v cerkev sv. Save na 36. St. in Superior in na rusko pokopališče.

V. J. KRIŽANOVSKA:

PAJČEVINA

IZ RUŠČINE PREVEDEL IVAN VOUK

— Torej vi želite, da bi najmanjši odpor ljudstva proti Židom strogo potlačil, nasprotno pa da bi morali Rusi molče prenašati, da Judje žalijo narodna in verska čustva kristjanov? Toda ali vaša svetlost ne ve, da je potrpljenje ljudstva že izčrpano? Izživljanja pa se vsak dan ponavljajo. Včeraj je v prvem gimnazijskem razredu Židek raztrgal in uničil carjevo sliko, užalil učitelja, a na pokopališču so našli mnogo polomljenih križev. Dovoljujem si vas opozoriti, da se utegne vse slabo končati.

Gubernatorju je postalo neprijetno.

— To je popolnoma resnično. Judje delajo skrivaj in krivcev ni mogoče nikoli najti, kristjani pa se hitro zberejo v tolpe ter začno pustošiti in pobijati nedolžne.

Judovskih zločincev nikoli ne dobe, ker imajo njih ljudje povsod svoje vohune, v vsaki prodajalni in v vsaki hiši. No, ker zahtevate, bom v slučaju nemirov nevtralen in ne bom nič takega napravil, kar bi bilo proti volji vaše svetlosti in Židom, v ostalem pa si umijem roke.

— Izvrstno, Rostislav Ivanovič, držite se v ozadju. Vi ste še premladi in pregoreči, da bi mogli mirno presojati dogodke; če bi se pa kaj zgodilo, dajte polnomoč policijskemu načelniku. On je izkušen človek in bo takoj potlačil vsak nered.

Minila sta dva meseca po gubernatorjem odhodu in v mestu je bilo vse mirno. Prišel je dan križevega pota, ki so ga slavili v spomin na rešitev pred kolero, in prispelo je mnogo romarjev. Procesija je obšla mesto in prispela na trg pred stolno cerkvijo, ko se je iz neke židovske hiše nenadoma razlegel strel, in krogla je razbila šipo omarice, v kateri so nosili podobno Nikolaja Čudotvorca; istočasno je začelo deževati kamenje na izprevod, ki je ranilo svečenika in nekaj ljudi, ki so stali poleg njega. Množica je zavalovala, nato so se razlegli nevoljni vzkliki:

— Židje sramote naše svetinje!

Svečeništvo in strežniki so mirno šli v cerkev, a množica je z divjim vpitjem vdrla v judovske hiše, razbijala vrata in okna izločb ter neusmiljeno pretepla vsakega Juda, ki ji je prišel pod roke. Policijski načelnik je s številnimi oddelki redarjev in orožnikov prihitel, da prepreči pustošenje trgovin. Toda demonstrantje so ga sprejeli s kamenjem in vzkliki: — "Vrag te vzame, židovski oče!" — On pa se ni zmenil za ta sprejem in odločno nastopil. Čez pol ure je bil trg prazen, mir je bil vzpostavljen in samo luže krvi, razcefrano blago, razbita posoda in šipe so pričale o počenjanju besne množice.

Milica in Kromski sta opazovala boj z okna obednice, ki je gledala na trg.

— Moj Bog, to je nekaj strašnega, — je zašepetala ona.

— O, pozneje bo še huje. Tako se ne sme ravnati z ljudstvom.

— Za Boga, pojdiva odtod, Rostislav. Moji živci ne vzdržijo tega večnega razburjanja; ni je noči, da bi mirno spala.

— Umiri se, draga. Tudi meni postaja tu nezno in prosil bom za kak kraj, kjer je manj Židov. Kakor hitro se vrne naš prijatelj "pompador," se popeljem v Petrograd in napravim potrebne korake za premeščenje, — je odgovoril ter objel in poljubil ženo.

Po tem dogodku se je mesto

navidezno pomirilo in začasno je vladal red.

Prišla je velika noč. Hiša, v kateri so prebivali Kromski, je gledala z eno stranjo na stolni trg, z drugo na ulico, ki je peljala na judovski trg. Milica je bila v otroški sobi ter gledala, kako so oblačili Jurija, hkrtu pa je vzbudilo šumenje in vpitje z ulice njeno pozornost. Prestrašena je skočila h oknu ter videla, kako je množica kričoč tekla proti židovski delu mesta, odkoder je čula zamolklo šumenje, ki so ga včasih prekinili divji kriki.

Večela je Marti, naj odvede dečka v spalnico, ki je gledala na vrt, ter stekla v možovo sobo. Pri tem je skoraj trčila s policijskim častnikom, ki je ravnokar odhajal.

— Moj Bog, kaj pa je spet? — je vprašala Milica ter stekla k Rostislavu, ki se je oblačil, da odide z doma.

— Pristavov pobočnik je ravnokar prišel s poročilom. Pri lekarnarju Nadelmanu služi neka kristjanska dekla. Lekarnarjev sinček, paglavec petnajstih let, je vrgel v stranišče blagoslovljeni kolač, velikonočni kruh in sveto podobico. Ko je dekla odkrila to bogoskrunstvo, je stekla na ulico in povedala to mimoidočim. V hipu se je zbrala množica ljudi in mladega Žida bi bili skoraj raztrgali; zdaj pa naskakuje ljudstvo lekarno. Prazniki so in tvornice ne delajo; razen tega je v mestu mnogo došlih kmetov, zato utegne vsa stvar zavzeti velik obseg. Ker dvomim, da bi mogel "židovski oče" sam ukrotiti množico, sem poslal k divizijskemu poveljniku po vojaško pomoč, — je zaničljivo dodal Kromski.

V tem trenutku je šla mimo pod okni nova tolpa in vpila: — Smrt Židom — krvosesom —! Le počakajte, podleži, vam že pokažemo!...

— Ali boš streljal nanje? Čemu? Saj so sami Judje izzvali ta nered, — je boječe izpraševala Milica.

— Nasprotno, potrdil se bom braniti jih; toda ropanje moram ustaviti, — je odgovoril Rostislav ter se naglo poslovlil od žene.

Toda težko je bilo hkratu napeljati in v strugo ljudski tok, ki se je razlil in šumel po ulicah; šele z nastopom noči so razgnali zadnje skupine ljudstva in nastopil je mir. Z razbitim pohištvom obložene ulice, porušene in opustošene trgovine in kadeče se požgane hiše so pričale o izbruhu ljudske jeze.

Toda Židje niso ljudje, ki bi potrpežljivo prenesli zaslužen kaznen. V njihovih povestih je bila vsaka razbita šipa, vsak raztrgan kos blaga zadnja razparana pernica ali od "grabežev" snedeni slanik izredne državne važnosti, zato je romalo vse polno pritožb v Petrograd.

Vsa jeza judovskega tiska se je vrgla na vicegubernatorja, ki so ga dolžili očitne pristranosti in celo "provokacije," najmanj pa, kar so mu očitali, je bila zločinska ravnodušnost napram "nedolžnim žrtvam" pogroma.

Od "oblastev" iz prestolnega mesta so prileteli "bliskonosni" predpisi in zahteve, naj krajevne oblasti pojasnijo svojo nemarnost, ki je dopustila tako nasilja nad mirnim ljudstvom, katero mora uprava štiti. Koliko kristjanov je pri tem poginilo in kakšni so bili vzroki pogroma, ni nihče vprašal. Gubernator se je naglo vrnil z dopusta in naštel Kromskemu mnogo neprijetnosti: a takoj za njim je prispela iz Petrogra-

da neka visoka osebnost, da preišče stvar. Osebnost je tudi izrekla Kromskemu grajo, ker je pokazal premalo odločnosti in ni ukazal streljati na razgrajaje.

— Rvnil sem po ukazih njegove svetlosti, — je odgovoril Rostislav in pokazal na gubernatorja. — Jaz nisem smel poseči v stvar, ampak prepustiti vse policijskemu načelniku; če pa nisem ukazal streljati na levo in desno v nesrečno ljudstvo, je bil vzrok ta, da sem smatral nevoljo množice upravičeno. Ali smatra vlada, da je dovoljeno metati svete podobice in posvečene predmete v stranišče?

— Tega nihče ne pravi. Jasno je, da ne moremo dopuščati; vendar pa je bilo treba upoštevati, da je bila to samo nemurna objestnost otroka, katerega verska čustva so bila užaljena.

— Res je, ni mi prišlo v glavo, da bi bilo treba kaj takega upoštevati. Toda jaz sem mnenja, da če ni državna vera vseč temu mlademu zločincu ali njegovim sovornikom, jim nihče ne brani izseliti se drugam; proti zapadu jim je ves svet odprt, — je odločno odgovoril Rostislav, se poklonil in šel.

— Neprijeten človek, ki bi se ga silno rad otesel, — je rekel gubernator po njegovem odhodu. — Toda na nesrečo je to skoraj nemogoče. Je nečak starega kneza Zagarina in vi veste, da je ta v sorodu z ministrom in ima dobre zveze z dvorom. Moram priznati, da sem ga jaz resnično prosil, naj da policijskemu načelniku prosto roko v slučaju nemirov. On ne trpi Judov in v srcu je vesel, da so jih napadli; toda tudi njemu bodo končno kaj napravili. Judje ga silno sovražijo, zlasti po oni zadevi z odvetnikom Lauszonom, ki je silno vpliven človek v mestu, in katerega je Kromski osebno osramotil.

Vse te neprijetnosti so težko vznemirjale Milico in nvoč je prosila moža, naj bi kmalu odšli odtod.

— Čutim, da te hočejo spraviti proč.

No, v njeno veliko žalost so te besede baš obratno vplivale nanj.

— To dobro vem; toda ravno

zato, ker oni to hočejo, ne grem. Še to bi manjkalo, da bi se pustil pregnati od teh kanalj. Naj le poskušajo premeščiti me, — je odgovoril jezno Rostislav.

Od tedaj ni Milica več črhnila o premeščenju ter zatajevala pred možem mučno skrb, ki jo je tlačila. Našla je nekatera grozljiva pisma, naslovljena na Rostislava, in živela je v neprestanem pričakovanju kakšne nesreče. Pri najmanjšem šumu je vztrepetala, če pa ni

bilo moža doma, ni imela trenutka miru, tako je bila v skrbeh zanj.

Svoj buduar in otroško sobo je prenesla v sobe, ki so gledale na vrt. Tam je presedela večji del dneva.

Nekoč se je Rostislav vrnil domov s prevezano roko. Nekdo je vrgel kamen v njegovo kočijo in drobci razbite šipe so ga ranili. Od tistega dne je Milica živela v nekakšni mrzlici, kadarkoli je bil mož iz doma, in ta neprestani strah je kvaril in vplival na njeno zdravje.

Wm. J. Rogers za kongres

V 21. OKRAJU

Zavezujem se, da bom dal predsedniku Rooseveltu polno podporo za zmago. Imamo tudi načrt za povojno rekonstrukcijo in za probleme, ki se bodo pojavili po vojni.

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 49. leto

Članstvo 38,200 Premoženje \$5,000,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 127.24%

Če hočete dobro sebi in svojim dragim, zavarujte se pri najboljši, poštini in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Kjer se lahko zavarujete za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglostim.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če se nisi član ali članica te močnega in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali na na:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St. Joliet, Ill.

Ali iščete delo?

Ako iščete delo v kaki tovarni, ki izdeluje vojne potrebščine

NE POZABITE NAJPRED POGLEDATI V KOLONO NAŠIH MALIH OGLASOV!

SKORO VSAK DAN IŠČE KAKA VOJNA INDUSTRIJA TE ALI ONE VRSTE DELAVCEV

VOJNE INDUSTRIJE, KI OGLAŠAJO V TEM DNEVNIKU IŠČEJO... POMOČ!

Kadar vprašate za delo, ne pozabite omeniti, da ste videli tozadevni oglas v Ameriški Domovini

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrtega srca naznanjamo sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da je po kratki in mučni bolezni previdena s tolažili svete vere za vedno preminila naša nad vse ljubljena soproga, hči in sestra

Louise Spudick

Pokojna je bila rojena dne 11. junija, leta 1914 v Clevelandu, O., ter je preminila dne 24. septembra ob 6:45 uri zjutraj. K večnemu počitku je bila položena iz August F. Svetkove pogrebne kapele po opravljeni zadušnici v cerkvi Marije Vnebovzete na sv. Pavla pokopališču, dne 28. septembra ob 9. uri dopoldne. Pokojna je bila članica društva Collinwoodske Slovenke, št. 22 SDZ ter članica podružnice št. 10 SZZ. Poleg žalujočega soproga zapušča tukaj mater, dva brata in sestro.

V hvaležnosti se želimo najlepše zahvaliti vsem onim, ki so položili vence na krsto pokojne soproge, hčere in sestre. Našo zahvalo naj prejmejo sledeči: Reliance Electric & Engineering Co. Maintenance Dept., Frank Kovacic in družina, St. Clair Ave.; Mary Ann Zurga, Mrs. Toth in Mrs. Stranahan, Mr. in Mrs. Ray G. Azman, Paul in Ethel Smith, Tony in Rose Troha, Dorothy Baxter, družina Rudy Kozel, Mr. in Mrs. August Miklich, Mr. in Mrs. Daniel Lynch in družina, Grover, Don in Millie Schmitt, Collinwood Dry Cleanng, družina Jim Sepic, Mr. in Mrs. Merjanovic in družina, Mr. in Mrs. Joseph Perovsek, Mr. in Mrs. Joseph Koskovic, Mrs. Mary Perdock in družina, Mr. in Mrs. John Marolt, Mr. in Mrs. Anton Pintar in družina, Mr. John Zibert, družina Yurgile, Local 715 Reliance Electric, družina Joseph Batich, Mr. in Mrs. M. E. Shiffman, Mrs. Mary Walter, podružnica št. 10 SZZ in društvo Collinwoodske Slovenke, št. 22 SDZ.

Našo najlepšo zahvalo naj prejmejo darovalci za svete maše, katere se bodo brale v mirni pokoj blage duše. Našo zahvalo naj prejmejo sledeči: Mr. in Mrs. Frank Meznarsic, Mrs. Mary Pular, Miss Mary Penich in Anthony Grubelnik, Mr. in Mrs. Vincent Codosky, Mrs. Molly Macek, Mr. in Mrs. Joe Miklavic, Mr. in Mrs. John Debeljak, Mr. in Mrs. Anthony Ostrunich, Mr. Urban Praznik, Mr. in Mrs. Sustaric, Mr. Joe Zaman, Mrs. Mary Makse, Mr. in Mrs. Edward Koerner, Miss Josephine Možina, Mr. in Mrs. Frank Miklich, Mr. in Mrs. Louis Zagar, Miss Mildred Becker, Mrs. Wesley Mikovic, Mr. in Mrs. Joseph Varga, družina Zaman, John Zibert, Mr. in Mrs. Joseph Perovsek, Mr. Louis Zagar Sr., Miss Victoria Champa, Mr. in Mrs. Victor Bernot, Mr. Jim Sepic, Mr. John Hribar in sin Johnny, družina Avsec, družina Mersnik, J. C. Muchitz in Mary Možina, družina Turk, Mr. in Mrs. Kocevar, Mrs. Videtich, družina Champa, E. 63rd St.; Mr. in Mrs. Leo Bolko, Mr. in Mrs. Frank Miller, družini Mauser in Bizley, F. Pollack, Mrs. Rose Koren, Mr. Joseph Hocevar, Mrs. Betty Kozlevcar, Mr. George Pular, Mrs. Anton Pintar, Mr. in Mrs. Anthony Hocevar, Mr. in Mrs. Bill Znidarsic, Mr. in Mrs. Steve Batich, Mr. in Mrs. Martin Leonhardt, Mr. Albin Videtich, Mr. in Mrs. Joe Codosky, Mr. in Mrs. Colgrove in hčere, Mrs. John Zaller, Mrs. Mary Batich, Miss Helen Batich in Mr. in Mrs. Anton Laurich.

Iskrena hvala onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno na razpolago. Našo zahvalo naj prejmejo sledeči: Mr. Matthew De Martenis, Mr. Joseph Varga, Mr. August Miklich, Mr. Anton Ostrunich, Mr. Paul Smith, Mr. Victor Pintar, Mrs. Jennie Trommetter, Harry Eisman, L. C. Siebert, Mr. H. Kastelec Sr., Mr. S. Opalich in George Elbert.

Najlepšo zahvalo naj prejme Rev. Francis Baraga za opravljeno zadušnico in pogrebne obrede ter Rev. Joseph Celesnik za tolažilni obisk v bolnišnici.

Iskrena hvala pogrebni zavodu August F. Svetku za lepo urejen pogreb, vso najboljšo postrežbo in vsestransko naklonjenost.

Hvala kadetkam podružnice št. 10 SZZ za izkazano poslednjo čast ob krsti ter ob grobu, ko smo pokojno izročili materi zemlji v naročje.

Hvala vsem onim, ki so prišli pokojno kropit, so spremili na pokopališče k večnemu počitku. Hvala za vse, kar so nam dobrega storili ob času največje žalosti v družini.

Draga rajna, naj Ti gruda, bodi lahka v grobu tam, spavaj sladko truda rešena, ki odmerjen nam je vsem.

Rane v srcu so odprte, nam skelete krvave, tiho nosimo bolesto, da prijatelji to ne ve.

Spavaj Lojzka, snivaj, sladke zlate sanje, spavaj in uživaj dolgo večno spanje.

Zalujoči ostali:

JOSEPH SPUDICK, soproga.

ANGELA MOŽINA, mati.

FRANK in WILLIAM, brata.

MARY, poročena GRUBELNIK, sestra. Cleveland, O., 27. oktobra, 1942.